

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Frit Danmark

Nr. 10

Udgivet af en Kreds af Danske

Febr. 1943

Dansk Taknemlighed for tyske Tilstande

9. April 1940 stod den daværende Regering Stauning-Munch overfor Valget mellem væbnet Modstand og paatvungen Kapitulation. Ingen af disse to Muligheder blev grebet med fast Haand for at blive virkeliggjort som Udtryk for Folkeviljen. Tyskerne, hvis Organisation man plejer at prise, havde glemt at stille deres Ure efter dansk Tid, og Følgen blev, at de overfaldt os, inden vore Soldater havde faaet at vide, at de skulde finde sig i Ydmygelsen. Den danske Regering havde kapituleret under Protest. Næppe var det sket, før Protesten gled ud af dansk-tysk Sprogbrug, og alene Kapitulationen blev tilbage.

Gjorde Dr. P. Munch et og andet Forsøg paa at modstaa den voksende Strøm af tyske Krav til Udnyttelsen af danske Værdier og til Umyndiggørelse af vore Tanker og Handlinger? Det kan være — vi ved ikke tilsrækkeligt om Spillet's Gang til at kunne dømme derom. Men vi ved med Erfaringens Sikkerhed, at siden Erik Scavenius har haft Magten — det være sig nu i Staunings, Munchs Buhls eller eget Navn — er Kapitulationen bestandig skredet frem, og Protesten er vendt til sin Modsætning: Samarbejde eller ligefremt taknemligt Venskab med Tykslands militære og civile Overregering her i Landet.

Alt, hvad vi ejer af materielle og immaterielle Værdier udleveres og afleveres en gros og en detail »paa Anfordring«, som der staar paa Vekselblanketterne.

Det er ubehageligt, muligvis ogsaa for Erik Scavenius. Men det siges, at det maa gøres, »for at vi kan blive sparet for norske Tilstande«. Kort sagt, vi skal være tilfredse, ja, vi skal være langt mere end det, vi skal være taknemlige for, at vi kan nøjes med at leve i tyske Tilstande. Prisen for denne Gunstbevisning er jo ikke noget at tale om: Anti-Komintern Pagten, Torpedobaadernes Udlevering, Militær-Udrustningens Udlevering,

Clearing-Konto paa 2,5 Milliard, tre Femtedele af vor Landbrugsproduktion, Aandslivets tyske Uniformering, Kongens Ydmygelse, Retsikkerhedens Ophævelse, Kommunistloven, hæderlige Borgeres Fængsling og Slynglernes Ophøjelse — nej, der er da ingen, der kan mene, at tyske Tilstande med denne Pris er købt for dyrt.

Tvertimod, vi slipper billigt. Især naar vi tager i Betragtning, at Adgang til »det nye Europa« er inkluderet i Billetten. Og »det nye Europa« er ensbetydende med en kronisk Tilstand, Magen til den vi har i Øjeblikket. Det vil sige en varig tysk Tilstand. Man lader os forstaa, at foran Porten til »det nye Europa« vil der blive Trængsel. Det giver da Tryghed at tænke paa, at Erik Scavenius med en Forudseenhed, som er den sande Statsmand værdig, har sikret os Danske en privilegeret Plads, hvadenten det nu bliver i Parkettet eller som Lakajer til Aabning af Dørene til de Loger, hvor Europas mest fremtrædende Quislinger vil faa Plads.

Thi det er jo Vidnesbyrdet om Erik Scavenius' Mesterskab, at ikke alene har han skaffet os tyske Tilstande til Indkøbspris, men har vidst at give hele Verden — næsten ogsaa os selv — Indtryk af, at de mægtige Fordele vi har opnaaet, dem har vi erhvervet med Smil om Mund og Taknemlighed i Sindet. Den gølge Protest's Dage er forbi, Tyskerne elsker en glad Giver — og Scavenius kommer dette Ideal saa nær, som det er et syndigt Menneske muligt.

Det begyndte med det samme, som denne Statsmand kom til Roret i Danmark: vi husker alle, at da Finland var blevet spændt for Tykslands Stridsvogn, da Norge laa hæret, da Holland, Belgien og Frankrig var knust, da benyttede Scavenius Øjeblikket til for Verden at kundgøre: Tykslands Sejre fylder os med Forbavselse og Beundring.

Han talte paa Danmarks Vegne. Det var

os, han forpligtede og prostituerede. Det var vor Fremtid, han med disse Ord skar Rammerne til.

Siden da er der gaaet godt og vel to Aar, og fra Dag til Dag har vi ydet vor Beundrings Tribut, bogført i endeløse Kolonner og under Anspændelse af Regnemaskinernes yderste Ydeevne. Vi bliver fattigere og fattigere, men hvad gør dog det, naar vi bare kan slippe for de norske og bevare de tyske Tilstande!

Erik Scavenius har kunnet stole paa det Folk, for hvis Frelse han saa smukt ofrer sig, saavidt da jordisk Støv kan jævnføres med en af det nye Firmaments Fiksstjerner. Enhver Kritik af den Aand, som Hr. Scavenius er en saa fremragende Talsmand for, er

da ogsaa forstummet her i Landet. Naar vi nærmer os hans Taburet, er det som Supplikanter, der ærbødigt fremmumler:

Hr. Statsminister! Vilde De ikke være saa god atter en Gang at meddele Verden, at det danske Folk er fyldt med Forbavselse og Beundring over Tysklands Sejre, og at det længes efter i et nyt Europa uløseligt at knytte sin Skæbne til Hitler og Goering, til Goebbels og Ribbentrop — Evighedens Tempelstøtter!

Thi De, Hr. Statsminister, er den eneste Mand her i Landet, som bliver troet baade af Tyskerne selv og af deres Fjender, hvilket allerede har været og navnlig i Fremtiden vil blive afgørende for Danmarks Skæbne!

Der kommer en Dag, hvor vi gør op med Tyskernes Lakajer

Levnedsmiddelsituationen

Nye dansk-tyske Handelsforhandlinger indlededes i København i Midten af Januar vedrørende Samhandelen i det nye Høstaar; de er endnu ikke afsluttet, men fortsættes i Februar i Berlin. Visse Hovedlinier tegner sig dog allerede. Tidligere har Samhandelen formet sig saaledes, at den danske Befolknings knappe Rationer af Levnedsmidler blev sikret først, og derefter tog Tyskerne Resten. Dette Grundlag har Tyskerne nægtet at opretholde for det nye Aar. Fremtidig bliver Ordningen den, at Tyskerne skal have først, saa maa vi klare os med, hvad der bliver tilovers. Først og fremmest har Tyskernes Hovedforhandler, Dr. Walthers, forlangt, at Danmark skal levere 100.000 tons Kød og Flæsk. Naar man samtidig ved, at vor Produktion er stadig nedadgaaende, forstaar man, hvad dette vil betyde. Med den nuværende Produktion, der officielt beregnes til 1000 g ugentlig for hver Person, vilde der komme en Reduktion til 800 g, men med den faldende Produktion vil vi komme betydeligt længere ned. Og de 100.000 tons skal som sagt erlægges forlods!

Overfor dette maa man stille den Kendsgerning, at de tyske Leverancer til Danmark er stadig dalende. Den alvorlige Brændsels-situation er en direkte Følge af, at de lovede

Leverancer er udeblevet, mens Forudsætningen derfor, bl. a. vor Levnedsmiddellevering, er opfyldt prompte. I December fik vi ikke Halvdelen af de Kul og Koks, vi havde Krav paa. Omlægningen af tysk Industri til udelukkende at tjene Krigsformaal vil yderligere forrykke Balancen i den saakaldte Samhandel.

Som Baggrund for Tyskernes skærpede Kurs maa man erindre følgende: Goering har lovet det tyske Folk, at det skal blive det sidste i Europa, der kommer til at sulte. I Januar proklameredes den »totale Mobilisering«, og Rigsminister Fuchs meddelte, at denne Mobilisering ikke alene skal omfatte Tyskland, men alle besatte Lande. De skal tappes for Industrivarer, Krigsmateriel og Levnedsmidler til Fordel for Hitlers Krig. Samtidig gav Goering uindskrænket Indførselstilladelse for alle Varer over Tysklands Grænser — allerede forinden havde Handelsministeriet herhjemme givet de handlende Ordre til at betragte enhver Tysker som »fast Kunde« i alle Forretninger. Og i Oktober Kvartal eksporterede vi alene af Fedevarer for 14 Millioner Kr. til Tyskland ad den officielle Vej.

Dette er Baggrunden for Ernærings-situationen herhjemme, som den tegner sig idag. Uden Hensyn til det danske Folk skal baade

de herboende Tyskere og det tredje Rige førsynes af det danske Spisekammer. Resultatet er allerede iøjnefaldende. Man kan vel sige, at i de første Krigsaar var det ikke et Forsyningspørgsmaal, men et økonomisk Problem, om en dansk Familie kunde skaffe sig tilstrækkelig Føde. Varerne var tilstede, men de daarligst stillede, der ikke havde faaet Udligning for Prisstigningerne, maatte give Afkald paa at købe dem. Nu er der direkte Mangel paa livsvigtige Næringsmidler, ikke først og fremmest paa Grund af den nedsatte Landbrugsproduktion, men paa Grund af den tyske Plyndring. Husmødrene vender tomhændet hjem fra Slagter- og Vik-

tualiebutikkerne, og mange Forretninger lukker helt eller delvis paa Grund af Varemangel. Selv censurerede Meddelelser giver Indtryk af, at Befolkningens Sundhedstilstand er dalende — den vil forværres i endnu hurtigere Tempo.

I denne Situation opfordrer vi Landbrugerne til at afsætte saa stor en Del af deres Produktion som muligt underhaanden, saa den unddrages Eksport, og de Handlende opfordrer vi til at gemme deres Varer til danske Kunder.

*

Hvorfor Royal Air Force bomber Danmark

Størsteparten af dansk Industri omstillet til tysk Krigsproduktion

Dagen efter det første Luftangreb paa København, den 27. Januar, kunde Ritzaus Bureau meddele »fra tysk Side«, at Angrebet udelukkende »var rettet mod den danske Befolkning«, og Bæstet bevidnede telegrafisk overfor Statsministeren sin Deltagelse i Anledning af »det meningsløse Luftangreb« paa den aabne By, København. Meningsløsheden er helt og holdent paa Hr. Best's Side og bestaar i, at Nazisterne holder vort Land besat og udnytter det til deres menneskefjendske Krigs Formaal. Saafrømt Hr. Best og Konsorter indsaa dette og drog Konsekvensen deraf, vilde der ikke falde flere engelske Bomber over vort Land. Men saalænge den nazistiske Gangsterbande udsuger og udplyndrer vort Land, saalænge dansk Industri for fuldt Drøn arbejder for den tyske Krigsmaskine, saalænge er Danmark aktiv Deltager i Krigen paa tysk Side og medvirker direkte til at forlænge Krigen, og saalænge maa vi derfor dele Krigens Kaar med Europas øvrige undertrykte Nationer.

Vi har tidligere bragt Lister over Firmaer, der gennem deres Arbejde for Tyskerne ikke netop tjener Danmarks Sag. Vi skal denne gang supplere disse Lister med en Række Tal, der forhaabentlig vil kunne vække de sidste Tvivlere op til Forstaaelse af, hvor nødvendigt det er, at alle virkelig danske Kræfter samles til Modstand mod Tyskerne i Form af daarligt Arbejde, forsinkede Leverancer, aaben Sabotage, kort sagt, Modstand paa enhver tænkelig Maade mod den tyske Udnyttelse af det danske Produktionsapparat.

Af Pladshensyn kan vi kun bringe Navnene paa Firmaer, der udover de sædvanlige Leverancer til Tyskerne har kontraheret om ekstraordinære (altsaa Krigs-) Leverancer paa en Million og derover. Tallene angiver det samlede Ordrebæleb paa igangværende — ekstraordinære — Arbejder pr. 1. Marts 1942. Siden den Tid er det tyske Pres yderligere øget, og Tallene vokset i tilsvarende Grad:

Dansk Industrisyndikat A/S . . .	ca. 49,1 Mill. Kr.
A/S Burmeister & Wain (ekskl. Skibe)	- 27,4 —
Brandt & Ravntoft	- 15,7 —
Nicolaisen & Nielsen	- 11,1 —
Vilh. Petersen, Høng	- 10,2 —

F. L. Schmidt & Co., Valby Maskinfabrik, A/S	ca. 7,9 Mill. Kr.
Vognfabr. Skandia, Randers . .	- 7,8 - -
Wilh. Johnsen A/S	- 6,9 - -
Maskinfabr. Atlas A/S	- 6,6 - -
M. P. Petersen	- 6,4 - -

Thomas B. Thrige, Odense . . .	ca. 6,2 Mill. Kr.	Dansk Automobilbyggeri, Sil-	
A/S Vølund	- 6,0 - -	keborg	ca. 1,4 Mill. Kr.
A/S Frichs, Aarhus	- 5,8 - -	Motorfabriken Bukh, Kalund-	
Dansk Radio A/S	- 3,6 - -	borg	- 1,4 - -
Dania Shoe Machinery Works		Møller & Jochumsen A/S, Hor-	
Ltd.	- 3,1 - -	sens	- 1,4 - -
A/S Titan	- 2,8 - -	I. Krüger A/S	- 1,3 - -
Kuno Bundgaard, Esbjerg *) . .	- 2,6 - -	Dansk Akkumulator- & Elek-	
Aage Sørensen	- 1,8 - -	trømotorfabrik A/S.	- 1,1 - -
Hou Savværk & Træind., Hou .	- 1,5 - -	Viggo Ølberg **)	- 1,0 - -
Aabenraa Motorfab., Aabenraa	- 1,4 - -		

*) Firma, der Ordremodtager for Skotøjsleverancer, der er fordelt mellem en Række Skotøjsfabriker.

**) Firmaet er Formidler af Leverancer af Træfodtøj fra Landets Træskofabriker.

KONFEKTIONS-FIRMAER, der har kontraheret om ekstraordinære Leverancer, til Be-
løb af over 1 Mill.:

F. Engel, Haderslev	ca. 3,2	J. R. Bock	ca. 1,5
H. Lysdal A/S	- 2,8	Karl Holten	- 1,3
A/S Kent	- 2,1	M. A. Petersen, Horsens	- 1,0

(Fortsættes)

Hjælp nødlandede engelske Flyvere med Logis, Mad og Viderebefordring

Værftsleverancer for tysk Regning

A. Skibs-Nybygninger

1. Krigsmarinen.

Aalborg-Værftet (en Isbry-	
der)	ca. 5,37 Mill. Kr.
Svendborg-Værftet (Trans-	
portfartøj)	- 0,37 - -

2. Handelsmarinen.

Burmeister & Wain	- 34,43 - -
Helsingør-Værftet	- 4,13 - -
Nakskov-Værftet	- 9,50 - -
Odense-Værftet	- 2,59 - -
Svendborg-Værftet	- 1,70 - -

ca. 58,1 Mill. Kr.

B. Fartøjer

Henry Rasmussens Værft,	
Svendborg	ca. 3,267,000 Kr.
Nordbjerg & Wedell, Kø-	
benhavn	- 2,159,000 - -
Ustrup Værft ved Vejle . . .	- 1,325,000 - -
Lilleø Værft, Korsør	- 600,000 - -
Københavns Yacht og Mo-	
torbaadsværft	- 107,000 - -
Svendsen og Sandersen,	
Nakskov	- 24,000 - -

ca. 7,5 Mill. Kr.

C. Skibsreparationer

Burmeister & Wain	ca. 25,6 Mill. Kr.	Transport	ca. 69,7 Mill. Kr.
Aalborg-Værftet	- 17,9 - -	Frederikshavn-Værftet . . .	- 8,0 - -
Nakskov-Værftet	- 15,3 - -	Svendborg-Værftet	- 4,4 - -
Helsingør-Værftet	- 10,9 - -	Nordhavns-Værftet	- 4,4 - -

ca. 86,5 Mill. Kr.

Af andre Virksomheder end omstaaende Skibsværfter er der i April 1940—1. April 1942 udført Skibsreparationer, der er opgjort til omkring 23,5 Mill. Kr.

I Tidsrummet fra April 1940—Oktober 1941 anslaaes Materialeleverancerne m. m. i Forbindelse med Entreprenørarbejder til omkring 105 Mill. Kr. Entreprenørarbejderne i samme Tidsrum anslaaes til 275 Mill. Kr.

Disse Millionbeløb føres paa Nationalbankens Konto »Diverse Debitorer«, hvilket vil sige, at de betaales af det danske Folk, for at Tyskland kan føre sin Krig mod Civilisationen videre.

Og i denne Oversigt er endda kun medtaget de største Leverandører. Læg her til de tusinder af mindre Virksomheder, som ofte i Døgndrift arbejder med at fremstille Krigsmateriel — til at slavebinde os selv med — saa toner efterhaanden Billedet frem af Danmarks Indsats i Barbarernes Kamp mod Fred, Fri-

hed og Retfærd, og samtidig tegner sig klart, hvad der i denne Situation maa være enhver Danskers Opgave. I Dag mere end nogensinde tidligere, fordi Tyskerne ingensinde har været saa haardt trængt paa Fronterne som i Dag og derfor heller ikke saa ømtaalelig overfor Forstyrrelser i Baglandet.

I Dag maa enhver — uanset Rang, Stilling og Samfundsklasse — tage ethvert Middel i Brug, som kan tjene til at vanskeliggøre Tyskernes Udnyttelse af vort Land til Videreførelse af deres forbryderiske Krig!

Nu hælder Nazismens Vogn; nu mere end nogensinde spiller Modstanden en praktisk Rolle. Selv den mindste Forsinkelse eller Ødelæggelse hjælper med til at afkorte Krigen og spare Tusinder af Menneskeliv. Vi appellerer til alle Danske: Vær med i Kampen!

Nazisme betyder Retsløshed, Udsultning og Barbari - Bekæmp derfor overalt Nazismen

Bombeangrebet

I danske Militærkredse karakteriseres Luftangrebet paa København den 27. Jan. som et Stykke overordentligt præcist og propert Arbejde. Det kom — bogstavelig talt — som Lyn fra en klar Himmel, og Hensigten blev naaet.

Der er hos Burmeister & Wain ifølge Rapport til Ministeriet faldet 8 Bomber. Det vil ikke være muligt at arbejde i Maskinafdelingen før tidligst til Maj. 3 Maa neders Afbæk i Fabrikationen af U-Baads motorer er en yderst alvorlig Sag. Dersom det er rigtigt, som det forlyder, at Atlas skal overtage Fabrikationen, vil denne Virksomhed formentlig kunne forvente samme Medfart. Det er flerfor ikke uden Grund, at Arbejderne saavel her som paa en Række andre krigsvigtige Industrier har strejket for at faa gennemført bedre Beskyttelsesforanstaltninger.

Briterne var inde over København, inden Luftalarmen havde lydt, og Bomberne faldt, endnu medens Sirenerne brølede.

Ikke en eneste tysk Maskine gik paa Vingerne.

Hvis Briterne havde anvendt flere Maskiner og større Bombekalibre, som over de tyske Byer, og ikke havde tidsindstillet deres Bomber, vilde ikke blot B. & W. og Sukkerfabriken, men Christiansborg, Ministerial-Bygningerne, Rigsarkivet, det kgl. Bibliotek, Tøjhuset og saagar det kgl. Teater været rystet sammen til Skærvæbunker.

Tyskernes Paafund om de britiske Flyveres Beskydning med Maskingeværer af den iøvrigt mennesketomme Raadhushavn er strandet totalt paa Københavnernes Spot og Foragt.

I deres officielle Beretninger om de 7 engelske Maskiners raid over København meddeler Tyskerne, at »en Sukkerfabrik og nogle Beboelseshuse blev ramt«, og at »ni (9) engelske Maskiner blev skudt ned«. Dette er fra Berlin meddelt svenske Blade, og det samme er forkyndt i tysk Radio. Men efter nogen Famlen i Ordrene til Udenrigsministeriets Pressebureau blev de oprindelige tyske Meddelelser om, at »intet livsvigtigt Maal var ramt« annulleret, og Historien om de ni nedskødte

Maskiner uigik af Kommunikæet til den danske Presse og Radio.

De Havnearbejdere, der paa Kajen overfor B. & W. uanset Bomberegningen stod og svingede deres Huer mod de engelske Piloter og hilste dem med drønende Hurraaab, udtrykker paa bedste Maade den københavnske Befolknings og hele det danske Folks Sindelag.

Hr. Best kan spare sig sin hykleriske Deltagelse.

Domme for national Virksomhed Over 36 Aars Fængsel

I at Hemmelighed er ved Københavns Byret i Januar Maaned følgende Personer blevet idømt strenge Straffe for at have bistaaet Faldskærmsjægere med Husly, Radiosending o.l.: Erik Winsløw Olsen, 1 Aar 3 Maaneder; Bent Paludan-Müller, 3 Aar; Kaj Aksel Conradsen, 3 Aar; Esther Ammundsen, 1 Aar 6 Maaneder; Johannes Ammundsen, 3 Aar; Johan Balslev, 3 Aar; Erik Andreas Egholm, 2 Aar; Valgaard Haakon Christensen, 4 Aar 0 Maaneder; Axel Lund, 4 Aar 6 Maaneder; Herluf Hofman Hansen, 10 Aar.

For fleres Vedkommende bestod »Forbrydelsen« i, at de havde huset Faldskærmsfolkene i nogle faa Dage.

Hvorfor skal disse Domme holdes hemmelige for den danske Befolkning? Forklaringen maa søges i, at Justitsministeren er enig med Tyskerne i, at det strider mod dansk Retsbevidsthed at idømme Straffe for en Virksomhed, der er udført til Gavn for vort Land, som Led i Kampen mod Nazismen. En Offentliggørelse af Dommene vil kun bevirke, at endnu

flere slutter op i den nationale Folkefront mod Besættelsesmagten. Derfor ønsker Tyskerne og Regeringen ogsaa dette Overgreb hemmeligholdt. Heldigvis vil næppe een af de dømte komme til at sidde Tiden ud — det drejer sig jo kun om »krigsvarigt« Fængsel. Den Dag, Kriggen slutter, vil der blive givet Amnesti for alle politiske Fanger!

Men endnu sidder op mod hundrede Danske i tysk Fængsel her i Landet, uden Mulighed for at komme i Forbindelse med Omverden og underkastet de specielle tyske Forhørsmetoder. Og 10 danske Statsborgere er ført til Tyskland. Om deres Skæbne vover man næppe at gisne. Endelig sidder mange hundrede indespærrede i danske Fængsler uden Rettergang eller Dom.

Dette er Sandheden om Tyskernes »forstaaende« Optræden her i Landet og Baggrunden for det »gode Forhold til Besættelsesmagten«, som Regeringen sætter alt ind paa at opretholde.

Thune Jacobsens „Tilpasning“

De, der har haft Lejlighed til at følge det politiske Liv paa nærmere Hold, har altid haft deres Besvær med at stille Justitsminister Thune Jacobsens politiske Horoskob. Det er ofte sagt, at Thune Jacobsen er Nazist. Dette er dog kun til

en vis Grad rigtigt, og i Virkeligheden bygger Opfattelsen paa en fundamental Misforstaaelse af Thune Jacobsens politiske Psyke. Det karakteristiske for denne Mand, der sidder paa en af de allervigtigste — maaske den vigtigste — Minister-

post er netop, at han politisk ingenting er. Han er ikke Demokrat — sund demokratisk Tankegang vil han aldrig kunne nemme — og han er endnu mindre ekstrem politisk. Han er politisk det samme, som han er som Menneske: en Poseur og en Vante.

Han kunde være blevet Hovedperson i en Roman af Peter Nansen eller Herman Bang eller i et Skuespil af en dekadent parisisk Boulevard-Forfatter, og man kan være sikker paa, at han altid vilde nyde sig selv i Rollen. De, der har truffet ham, før han blev politisk Hovedfigur, erindrer ham som en Mand, der altid talte og agerede, som om han stod foran et Spejl. Altid i Positur, altid tage sig ud — dette synes at være Mandens aandelige og legemlige Leveregel parret med en stor Portion Fejghed. — Saaledes har han og hans Kone nu i 1½ Aar ved selskabelige Lejligheder fortroligt udbredt sig om, at hvis han ikke troede, Krigen var sluttet inden 5-6 Maaneder med tysk Nederlag, vilde han aldrig have taget mod den Ministerplads. Hans Kone fortalte det i September 1941 og hun gentog det fornylig i et Selskab. Som om det skulde være tilstrækkeligt til at vaske ham ren.

De enkelte Rigsdagsmænd, som nærer en mere end professionel Interesse for de Mennesker, der paa en eller anden Maade er blevet Ofre for det Thune Jacobsenske Retsapparats sadistiske Vilkaarligheder, har Gang paa Gang maattet konstatere, at en af de værste Hindringer, de havde at kæmpe imod, var Justitsministerens Upaalidelighed — for ikke rent ud at sige Løgnagtighed. De Gange kan ikke tælles, hvor denne Mand har givet Rigsdagsmænd fejlagtige Oplysninger om de Foranstaltninger, han og Tyskerne har truffet. Atter og atter har han ført Rigsdagens kompetente Forsamlinger bag Lyset. Sidst, da han lod en af sine Lakajer, Kontorchef

Glem ikke de mange, som Thune Jacobsen og Tyskerne lader arrestere og dømme for Udbredelse af illegale Blade. Vær med til at støtte deres Familier!

Eskelund i Udenrigsministeriets Pressebureau, fortælle, at alle de i FRIT DANMARK-Sagen arresterede var overført til den danske Afdeling i Vestre Fængsel, skønt de mere end en Maaned eftør sad hos Tyskerne. Endnu midt i Januar udsprede han i Selskaber det falske Rygte, at Professor Mogens Fog var fængslet, skønt Professor Fog endnu i Dag er spillevende og paa fri Fod, Manden lyver altsaa aabenlyst. Herom kan ogsaa de mange hundrede Interneredes Hustruer, der har søgt ham, vidne. Hans noble Tankegang bød ham ogsaa at skræmme disse ulykkelige, som allerede i næsten et Par Aar har maattet undvære deres Mand, ved at fortælle, hvilken overhængende Fare der bestod, for at Manden vilde blive udleveret til Tyskerne — og henrettet.

Et andet betegnende Træk hos Thune Jacobsen er, at han ligesom Scavenius og Gunnar Larsen bruger det meste af sin Tid til at fortælle, hvor hensynsfuldt Tyskerne optræder her i Landet. Som forleden, da han let irriteret over en Række nærgaaende Spørgsmaal erklærede overfor sine Ministerkolleger, at det egentlig havde været ganske naturligt, om Tyskerne havde skudt „denne Frk. Ammundsen“!! Det var Lægen, Dr. med. Esther Ammundsen, han hentydede til, og man tør vel sige, at han ser stort paa Tingene — naar end ikke Tyskerne mente at kunne taksere hendes „Forbrydelse“ til mere end 1½ Aar!

Og lad os sluttelig fortælle følgende lille karakteristiske Hændelse fra Thune Jacobsens velsignelsesrige Ministergerning:

Man husker endnu, hvorledes den navnkundige Orlogskaptajn Wodschou, Fritz Clausens Stabschef, paadrog sig en Fængselsstraf for at have kørt Bil i paavirket Tilstand. Denne Affære passede naturligvis Clausen og Konsorter daarligt og for at skjule Sagen lod man, ogsaa til Partifæller, udgaa Meddelelse om, at Orlogskaptajnen var rejst til Tyskland efter Indbydelse af selveste Himmler. Imens arbejdede Thune Jacobsen som en lille Smed for at faa Orlogskaptajnen ud af Fængslet, og naturligvis havde han Held med sig. Enhver kan forestille sig Thune Jacobsens Stolthed over denne Bedrift. Den var

saa stor, at han omgaende maatte meddele „Partiføreren“ Resultatet. Desværre traf han ikke „Føreren“ hjemme, men noget maatte gøres, og Justitsministeren ringede derfor til „Fædrelandet“s Kontor og bad dem høfligt meddele „Føreren“ at han, Thune Jacobsen, nu havde naaet et fint Resultat, Orlogskaptajnen var befriet fra Lovens Arm. Tableau og Forvirring! Orlogskaptajnen var jo paa Besøg hos selveste Himmler!

Hvad bliver der tilbage af dette! Først og fremmest den ynkelige Skam, der falder over en dansk Justitsminister, som betragter det som sin hellige Embedspligt at løslade nazistiske Bilbøller og dernæst ydmygt lægge sin Bedrift for Hr. Clausens Fødder.

Det er en saadan Mand, der i Dag sidder i Spidsen for det Ministerium, som raader over danske Borgeres Skæbne under et tysk Voldsregimente. Ja, det var i Sandhed en lykkelig Dag, da Rigsdagen mente at røgte sin historiske Pligt ved at spille Magten i Hænderne paa Mænd som Scavenius, Gunnar Larsen og Thune Jacobsen.

Se Dem endnu en Gang i Spejlet, Thune Jacobæen. Hvis De havde Skam i Livet, vilde De rødme ved Synet.

Enhver ved, at De snedigt har ladet Posten som Fængselsdirektør staa ubesat, for at De kan have den som Retrætepost, naar Krigen er forbi og Deres Dage talte. Men dersom De nogensinde naar at komme i Berøring med et Fængsel, saa bliver det paa den anden Side Tremmerne.

D.F.D.S.' Skibe som Bordeller i norske Fjorde

Regeringen har tvunget Det forenede Dampskibsselskab til at udlevere 3 Skibe til Tyskerne. Det drejer sig om „A. P. Bernstorff“, „Melchior“ og „Aarhus“. De skal indrettes som flydende Bordeller og Biografteatre og sendes til Norge som Underholdningsanstalter for de tyske Besættelsestropper.

D.F.D.S. havde nægtet at udlevere Skibene medmindre Rigsdagen vedtog en Lov, som legaliserede Overdragelsen, og Handelsministeren støttede dette Krav. Men Scavenius saa som sædvanlig helt anderledes og helt tysk paa Sagen, og i Rigsdagens 9-Mands-Udvalg opførte han en af sine traditionelle hysteriske Scener: Det var en Efterretnings-Sag! Og hvis ikke de Herrer i Rigsdagen forstod det, saa var det værst for dem selv, for saa demissionerede han, Scavenius.

Halfdan Hendriksen holdt Skansen et Par Dage, saa kujonerede Stats- og Udenrigsministeren ogsaa ham saa grundigt, at Tyskerne fik Skibene.

I denne Forbindelse kan nævnes, at der for Tiden paa Fjordgades Skole i Aarhus er indkvarteret 660 unge russiske Piger paa Vej til Norge.

Englands Syn paa os:

Hr. Scavenius tror som bekendt, at Tyskerne vinder Krigen, men han tilføjer, at hvis de mod Forventning ikke gør det, saa vil det vise sig, at de Allierede nok skal bære over med os og behandle os smukt alligevel — Meningen er, at man saaledes skal kunne indse, at under alle Omstændigheder vil Scavenius' Politik vise sig at

være klog. Vi nærer desværre dyb Ængstelse for, at Tyskernes bedste Ven forregner sig: vi tror ikke, det bliver saa let at faa de Allierede til at respektere Danmark for dets Holdning under det vældige Opgør. Ærlig talt vi skammer os, og vi har kun eet eneste Haab: at vi inden denne Krig er forbi, maa faa Lejlighed til at vise de Magter, der kæmper saa tap-

pert og opofrende for den Frihed, vi alle higer mod, at ogsaa vi har Mod og Vilje til at gøre en Indsats. Maaske vi saa i den yderste Time kan faa gnedet en lille lys Plet paa vor Samvittighed. Men eet er givet, skulde dette lykkes for os, da bliver det ikke under Hr. Statsministerens Beskyttelse.

I London slider og slæber Christmas Møller og hans Hjælpere for at forklare vor Lunkenhed og undskylde Regeringens ydmyge Krumspring for Tyskerne — det er et haardt Job, og faar de ikke Støtte gennem Handling, der aabenbarer det Sindelag, som hidtil fortrinsvis har givet sig til Kende gennem Ord, saa er det troeligt, at vore Folk i London maa tabe i deres Kamp for at faa de Allierede til at

regne med os som en Nation, der var paa den rigtige Side.

Opmuntrende er det ikke at høre om en dansk Plantagebestyrer, der efter at have kæmpet paa engelsk Side i Indien, omsider naar til Australien, hvor det viser sig at være meget svært for ham at skaffe sig noget at bestille — fordi han er Dansker! Og den Mand havde endda kæmpet mod Japanerne. Men er der noget at sige til, at Australien, hvis Sønner i Tusindtal under denne Krig med Heltemod har kæmpet paa de mest udsatte Fronter, er der noget at sige til, at de ser med Skepsis paa en Mand fra Danmark?

Nej, Hr. Scavenius, det bliver ikke saa nemt, som De med Deres Kræmmermentalitet foregøgler Dem!

Nazi-Propaganda fra Regerings-Side

Regeringen har den 2. Febrnar atter udændt en officiel Meddelelse om FRIT DANMARK, hvori man efterlyser to forsvundne Redaktionsmedlemmer og udlover store Ducører for deres „Paagrivelse“, som var de et Par Rovmordere.

Samtidig benytter Regeringen Lejligheden til paany at fremstille FRIT DANMARK som et kommunistisk Foretagende. Vi skal derfor gentage — til Oplysning for den tungnemme Thune Jacobsen — at FRIT DANMARK er stiftet ved et jævnbrydigt Samarbejde mellem Personer af vidt forskellige politiske Anskuelser, hvilket allerede de foretagne Arrestationer burde have belært Justitsministeren om. Endvidere: det er ikke Kommunistisk Parti, der „fortrinsvis afholder Udgifterne ved Bladets Fremstilling og Udsendelse“. Dette kan de arresterede ikke have oplyst. Det er Regeringens egen Opfindelse, eller rettere, det er en Anvendelse af de Goebbels-Hitlerske Propagandametoder, hvorefter al antinazistisk Virksomhed stemples som „kommunistisk“. I den Definition er som bekendt ogsaa Roosevelt og Churchill Marxister eller Kommuniste.

Den illegale Presse

Overalt i de undertrykte Lande er der i disse Aar opstaaet en fri illegal Presse, der har overtaget det Oplysningsarbejde, som Censuren hindrer de officielle, ens-

rettede Blade i at udføre. Den ulovlige Bladvirksomhed er vanskelig. Fremstilling og Distribution forsinkes ofte af Politiovergreb. Men trods aabenlyse Svagheder

vil ingen kunne benægte den ulovlige Presses store Mission.

Herhjemme saa den første Avis af denne Art Lyset for 1½ Aar siden. — Det var Kommunisternes „Politiske Maanedsbreve“ senere afløst af „Land og Folk“. Snart efter fulgte „De frie Danske“, som har bragt mange værdifulde Meddelelser, bl. a. om danske Nazister. I Maj 1942 begyndte FRIT DANMARK at udkomme. December-arrestationerne er for vort Vedkommende blevet besvaret med en yderligere Udbygning af vor Organisation. Ialt udkommer i Dag ihvertfald 23 illegale Blade. Det sidst tilkomne er „Danske Tidende“, som er startet i Januar i Aar og synes bygget paa nationalt konservativt Grundlag. Vi byder vor nye Kollega velkommen — det er kun godt, at den frie Presse beriges med nye Organer og at Slagene mod den fælles Fjende: Nazismen føres fra forskellig Side.

Vi i FRIT DANMARK indtager den Særstilling, at vi repræsenterer en Sammenlutning af samtlige antinazistiske Kræfter i vort Folk, vi omfatter nationale, konservative, liberale, socialdemokratiske og kommunistiske Kredse. Vi har set det som vor Opgave herhjemme at skabe den samme Enhedsfront mod Hitlerregimet, som ude i Verden er skabt gennem Alliancen: USA-England-Sovjetunionen-Kina. Og iøvrigt den samme Enhedsfront, der er skabt i alle andre undertrykte Lande. Overalt

har man indset, at Samling er nødvendig, hvis den endelige Sejr skal vindes. Som vi har sagt tidligere: de enkelte Parter i denne Front binder sig ikke til et fælles Fremtidsprogram, der vil komme en Tid, hvor vi frit kan drøfte det, der skiller os, men man kan ikke være blind for, at der indenfor denne Enhedsfronts Rammer baa-de nationalt og internationalt er Mulighed for gensidig Befrugtning, der kan komme til at betyde noget for Løsningen af Fremtidens Problemer. Alle Parter har lige stor Interesse i Samarbejdet.

Der har fra visse Hold været anket over, at FRIT DANMARK ikke alene beskæftiger sig med nationale Spørgsmaal, men ogsaa har berørt de sociale. Vi maa svare, at ogsaa paa dette Omraade er vi i Overensstemmelse med den internationale antinazistiske Bevægelse. Overalt i de allierede Lande fremhæves, at et af Krigsmaalene er at skabe sundere Samfundsforhold, saa de daarligst stillede Leveforhold bedres, og Arbejdsløshedens Spørgelse manes i Jordan. Om Vejene til at naa dette Maal vil der naturligvis i Efterkrigstiden opstaa Divergenser, men det væsentligste er, at vi i Dag, alle vil i samme Retning — og at der ikke nu skabes Splittelse eller Vaklen i den Falanks, der har militær og ideologisk Nedkæmpelse af Nazismen til Formaal.

Ud fra disse Retningslinjer vil FRIT DANMARK stadig arbejde.

Udenrigsministeriet forbyder -

Nedenslaaende bringer vi et Udvalg af Hr. Eskelunds Censurbestemmelser i Januar:

5. Jan.: En Injuriesag, anlagt ved Østre Landsret af afskediget Oberst Tretow-Loof mod Chefen for Generalkommandoen, Generalløjtnant Gørtz, maa indtil videre ikke omtales i Bladene. Det samme gælder en Injuriesag, anlagt ved samme Ret af afskediget Oberst Halvor Jessen mod Chefen for sjællandske Division, Generalmajor H. C. Hansen. (Vi kan tilføje, at Sagen drejer sig om den i FRIT DANMARK

Nr. 8 omtalte Affære, hvor General Gørtz ved en Kritik af Øvelserne i Sydsjælland erklærede, at en Række Officerer med Oberst Tretow-Loof i Spidsen havde planlagt et Statskup under Frikorpsets Orlov.)

12. Jan.: En Meddelelse i „Holbæk Amts Venstreblad“ for Mangag den 11. ds. ang. Spørgsmaalet om tekniske Forudsætninger for et Folketingsvalg m. v. maa ikke refereres eller omtales i Bladene. Det henstilles derunder til Bladene indtil videre

overhovedet ikke at omtale Spørgsmaalet om Folketingsvalg.

20. Jan.: Nogle Eksplosioner, der Onsdag Aften har fundet Sted paa Frederiksberg Metalvarefabrik, maa ikke omtales, da man formoder, at der foreligger Sabotage.

25. Jan.: En Brand og et Par Eksplosioner, som i Aften har fundet Sted paa Reichardts Chokoladefabrik, maa ikke omtales, da man formoder, at der foreligger Sabotage.

25. Jan.: En Brand, som i Nat har fundet Sted paa D. D. P. A.s Anlæg i Hellerup, maa ikke omtales, da man formoder, at der foreligger Sabotage.

26. Jan.: Kort med Frontlinier vil ikke blive godkendt, medmindre de er udarbejdet i Overensstemmelse med de officielle tyske Meddelelser.

28. Jan.: I Reportagen om Bombardementet i Gaar maa Burmeister & Wains Navn ikke omtales, lige saa lidt som den Omstændighed, at Knippelsbro er blevet beskadiget, maa nævnes.

28. Jan.: Den i Dag udstedte Bekendtgørelse angaaende Forbud mod Sejlads i den Del af Københavns Havn, der er beliggende mellem Knippelsbro og Langebro, samt Kanalen mellem Sukkerfabriken og Burmeister & Wain, maa ikke gøres til Genstand for Omtale i Pressen.

Til Efterfølgelse —

Gør endnu mere Modstand mod Tyskerne!

I Begyndelsen af Januar hentede en Del behjertede Mænd en større Forsyning af Sprængstoffer paa Faxe Kalkbrud. Der er god Anvendelse for saadant Stof i Kampen mod Tyskerne.

Den 9. Jan. eksploderede en Bombe i Fornikleriet „Bonite“, København.

Der har været tændt Baal paa Nyboder Skole, som Tyskerne er ifærd med at ombygge til Kommandostation, samt i Clausen-Nazisternes Trykkeri.

Først i Januar afsporedes et tysk Troppetransporttog under Indkørsel til Odense. I Maanedens Løb har der ialt fundet fire Togattentater Sted.

Da et stort tysk Persontog skulde afgaa fra Aalborg mod Syd, viste det sig, at samtlige Gummiledninger til Vaccumbremsen var klippet over. Ledningerne er for Tiden næsten uerstattelige. Alt, hvad der kræves, er en skarp Kniv.

Et tysk Lager af Foder, Seletøj og Vogne er nedbrændt i Horsens den 8. Jan.

Mellem 17. og 24. Jan. brændte 4 Vogne med Halm til Værnemagten paa Esbjerg Station.

I Midten af Jan. blev der fra en Banevogn paa Odense Station stjålet 42 dan-

ske Geværer. Det var en Del af dem, Tyskerne havde ranet fra os, der blev taget tilbage.

Et tysk Godstog holdt paa Skanderborg Station og afventede en Troppetransport. Umiddelbart før Soldaterne ankom, udbrød der Brand i en af Godsvognene. Mange Timers Forsinkelse.

En Nazist, Gravesen, Holstebro, der havde angivet Danskere for Uddeling af „Land og Folk“ paa Flyvepladsen ved Lemvig, har maattet forlade Arbejdet, da alle nægtede at arbejde sammen med ham. Saadan skal Stikkere behandles!

Natten til 24. Jan. brændte en stor Samling kostbare elektriske Maaleapparater, som af Riffelsyndikatet var oplagret paa D. D. P. A.s Plads i Hellerup. De var ankommet fra Tyskland den 21. s. M.

Den 25. Jan. eksploderede en Række Bomber og Brand udbrød paa Reichardts Chokoladefabrik, som netop skulde i Gang med at forarbejde Varer for Tyskerne.

Den 20. Jan. ødelagdes ved Bomber bl. a. 2 Presser paa Frederiksberg Metalvarefabrik, som fremstiller Miner og Torpedorør til U-Baade.

Til Eftertanke

Til Myndighederne er der i December Maaned med særligt Henblik paa Jylland udsendt følgende: „I Tilfælde af Invasionsforsøg er al Evakuering forbudt. Befolkningen skal som sædvanlig gaa i Beskyttelsesrum saalænge Kamphandlerne staar paa og maa under ingen Omstændigheder flytte fra deres Bopæl.“

Den ny Statskalender indeholder ingen Oplysninger om dansk Repræsentation i Udlandet.

Ifølge Meddelelse fra Thisted Amt af 25. Novb. skal Hanstholm være totalt evakueret senest den 15. Febr.

Blandt de første Dr. Best besøgte efter sin Udnævnelse til Befuldmægtiget var Lensgreve Schimmelmänn paa „Lindensborg“. Tilstede var bl. a. Knud Bach, C. O. Jørgensen og Fritz Clausen.

Den 8. Jan. foretog Politiet under Ledelse af Himmelstrup en drastisk Razzia i Køge. Alle Veje til Byen spærredes og der foretoges timelange Afhøringer af 84 Personer — dog uden Resultat.

369 københavnske Læger har underskrevet en Henvendelse til Regeringen om at udvirke Profes-or Chievitz' Løsladelse.

Gennem Arbejdslederne er det meddelt samtlige Arbejdere paa Esbjerg Flyveplads, at enhver Pause, Staaen stille, Samtale o. s. v. fremtidig vil blive betragtet som Sabotage.

Tyskerne har krævet de danske Jernbanelinjer stærkere bevogret. Det overvejes at indkalde et Antal Soldater til den særlige Tjeneste.

Tyskerne har i Por. Lyateay i Nordafrika søuket følgende Skibe: S/S HILDE (D/S Torm), S/S CYRIL (D/S Dania) S/S BELGIEN (D/S H. A. Christensen),

Ingen bør lade sig vildlede af Hr. Bests tilsyneladende »Velvilje« og »Forstaaelse«

S/S STORAA (D/S Hetland), S/S NYBRO (norsk) samt et italiensk og hollandsk Skib.

Det er stadig umuligt for vore Forlag at faa at vide, om der maa udsendes Oversættelser af engelske og amerikanske Bøger. Hr. Eskelund sammenkaldte fornylig Forlagsboghandlerne til Møde for at meddele dem — at der endnu ikke var truffet nogen Afgørelse. Samme Hr. Eskelund forbavæde iøvrigt højligt en Forlagsdirektør, som ganske uofficielt opsogte ham for at drøfte Oversættelsesmuligheder, ved at lade hele deres Samtale stenografere! Naa, af Folk, der arbejder for Scavenius, kan man vel vente sig alt....

Det danske »Østrums-Udvalg« (ja, undskyld, men saaledes hedder det) har faaet Kontor paa Østergade i København. Det ledes af Himmlers Ven, den lille Kontorchef, Niels Erik Wilhelmsen. Som det vil huskes, rejste Gunnar Larsen og Dir. Juncker, Aarhus Oliemølle, i 1942 til Randstaterne, hvor de sluttede Aftaler med Tyskerne om dansk »Foretagsomhed«. Interesserede var endv. bl. a. Lüttichau, Højgaard og Rohden. Og nu har de alt-saa faaet Kontor — men har bare ikke noget at bruge det til. Tyskerne beslaglægger nemlig overhovedet alt, hvad der er af Værdi i Randstaterne — uden at spørge »Østrums-Udvalget« paa Østergade. Samme Udvalg har ydermere overdraget Hr. Junckers aldeles ukendte Svo-ger Eneret paa Eksport til Randstaterne. Og saadan leger de videre, forhandler og forhandler i naiv Taabelighed med Tyskerne om Maaneslottet i Randstaterne. Men Retfærdigheden vil snart indhente dem Paa Strøget vil de ikke blive savnet!

*

LÆS BLADET — GIV DET SNAREST VIDERE
FORTÆL INGEN HVORLEDES DE FAAR BLADET

Redaktionen sluttet 5. Februar.